

Európai miniatűrkönyvészek és minikönyvgyűjtők találkozója

2007. JÚNIUS 22–24. – LOKET, CSEH KÖZTÁRSASÁG

Barabás Ferenc

„A kicsi is lehet szép”!?

Napjainkban gyakran feltett kérdés ez az idézet. Van, aki kisautót, kiskanalat, szalvétát, Barbie babát stb. gyűjt. A minikönyv készítése, gyűjtése – egy ponton túl művészi értéké válik. Tegyük különbséget a „kínai gagyik” és az iparművészi remekek közt. A hozzáadott érték, ami grafikus-tól, nyomdásztól, könyvkötőtől ered, igazi értéké válik.

Az első találkozó – ahol mi magyarok személyesen is részt vettünk, de csak mint vendég – 1998. július 10–12. között *Mosbachban* volt. A meghívást *Henz Müller* úrnak köszönhattuk, aki a *Samm-lerkreis Miniaturbuch e. V. Stuttgart* elnöke.

Az amerikai bejegyzésű *Miniatűrkönyvészek Társasága* (Miniature Book Society) 1999. augusztus 13–16. között rendezte meg szokásos évi Nagytalálkozó-ját a németországi *Koblenz* városában, immár a 17. alkalommal, mégpedig Európában másodszor. (Az első európai összejövetel 1990-ben volt *Glasgow-ban*.) A találkozón 51 résztvevő regisztráltatta magát a következő tíz országból: Anglia, Csehország, Egyesült Államok, Kanada, Magyarország, Németország, Oroszország, Skócia, Szlovénia és Ukrajna.

A berlini minikönyvgyűjtők köre (*Freundeskreis Miniaturbuch Berlin e. V.*) 2001. május 18–20. között *Angelika Jäck* szervezésében jött létre. Helyszíneként a berlini Stadtbibliothek adott otthont.

A helyi gyűjtőkön kívül a drezdai, a lipcsei, cseh, magyar, moszkvai, ukrán és szlovén gyűjtők is részt vettek. A program érdekessége volt az Offizin Andersen Nexö egykori igazgatójának előadása a minikönyvgyártásukról, az „NDK”-s korszakból. A másik érdekes téma *Louis W. Bondy* minikönyvanyagának európai vándorkiállítás-bemutatója.

A *Miniatűrkönyvészek Társasága* (MBS) 2003-ban ismét Európában rendezte meg az éves Nagytalálkozó-ját (XXIII.) az első szeptemberi hétfőjén, az angliai *Bath* városában.

Összesen 56-an regisztráltak magukat. Tizenhárom országot képviselve, úgymint Anglia, Argentína, Cseh Köztársaság, Egyesült Államok, Franciaország, Hollandia, Litvánia, Kanada, Magyarország, Németország, Oroszország, Skócia és Ukrajna. Hazánkból dr. Babós Lajos, Barabás Ferenc és Tamás vett részt a találkozón.

Itt került sor a 2004-es *Distinguished Book Award* (Kiváló Könyvek Díja) diplomák ünnepélyes átadására. Ezt a kitüntetést ez évben az amerikai *Mysical Places Press* és a *Poole Press*, valamint a cseh *Jan and Jarmila Sobota* kiadók nyerték el. A szakmai zsűri az évenként meghirdetett „legszébb könyv” című pályázatra beküldött 34 könyvet értékelve ítélte oda a három nyertes díjat. (A pályaművek között volt konzervdobozba zárt könyv és Rubik-kockára ragasztott nyomtatvány is.) Csoportos üzemlátogatáson vettek részt a minikönyvészek a nevezetes és patinás baytuni könyvkötészetben és antikvár-

könyv-kereskedésben, amely Angliában az egyik ilyen legrégebbi műhely (valaha posta üzemelt benne). Nemcsak az egyedülálló és igen ritka antikönyv-gyűjtemény, hanem a régi, de még ma is használatos könyvkötészeti eszközök és szerszámok sokasága kápráztatta el a vendégeket. A házigazdák figyelmességére vallott, hogy a munkaszüneti nap ellenére a műhely dolgozói könyvkötészeti bemutatót tartottak az érdeklődők számára. Egész vasárnap könyvvásár volt a hotel nagytermében, ahol a találkozót 25 résztvevője állította ki és árulta könyveit. Délelőtt zártkörű volt a rendezvény, délután pedig a nagyközönség is részt vehetett a vásáron, amely végül is 5 óra-kor zárult.

A Nagytalálkozó hivatalos része záróbankettel fejeződött be a híres római fürdő dísztermében. Előzőleg azonban a városi tanács elnökhasszonya fogadta a résztvevőket a nyitott fürdőmedence körül, majd pohárköszöntőt mondott a meghívottaknak, amiért megtisztelték Bath városát a találkozó megrendezésével. A díszvacsorát követően záróakkordként még egy vetített képes előadás hangzott el „Hogyan lesz valakiből rossz könyvkötő” ironikus címmel az Anglia-szerte ismert londoni könyvkötő műhely tulajdonosától, *Bernard Middleton* úrtól.

A cseh *Jan* és *Jarmila Sobota* meghívására 2007. június 22–24. között a csehországi *Loketban* került sor az *európai miniatűr-könyvészek és -gyűjtők* újabb találkozására. A helyi gyűjtőkön kívül a berlini, a lipcsei, a magyar, a moszkvai és az ukrán gyűjtők vettek részt a találkozón. A festői környezet és az ott látható várkastély nemcsak az idegenforgalom szempontjából érdekes – itt

található a *Sobota* házaspár által javasolt és nemzetközileg is támogatott cseh könyvkötő múzeum. A „Black Tower”-ben (Fekete Torony), a 2001-ben megnyitott múzeumban állandó kiállítás-ként láthatóak a 11–20. századi könyvkötészet remekei. Itt vannak kiállítva még a házaspár saját készítésű „Book object”-jei, ami mára már századunk remekei közé sorolható.

Szombaton délelőtt kirándulást tettünk *Teplaba*, ahol megtekintettük az itt található kolostor híres könyvtárát. A barokk környezet hasonlatossá teszi a keszthelyi Helikon könyvtárunkhoz. Délután került sor a szokásos minikönyvbörzére.

Vasárnap a *Karlovy Varyban* tett rövid városnézés után mindenki hazaindult.

E rövid írásomban összefoglaltam majd tíz év történetét. Sajnos a hazai minikönyvkiadás és -gyártás teljesen megváltozott. Nincs már társadalmi munkában készülő minikönyvkiadás, egyes vezérigazgatók hobbiaként. A piaci törvények diktálnak, a szakma és a kereskedelem nehezen fogadja el a piaci értéket. Pedig a kicsi is lehet érték, ha úgy van elkészítve, tükrözze a benne lévő szakmai hitet, tudást. Ezeket pedig meg kell fizetni, meg tudjuk fizetni... !?

A miniatűr-könyvészek és gyűjtők a létrehozott egyesületekben tagdíjat fizetnek, amiért csak információt kapnak, esetenként egy-egy újságot. Önkéntesen vállalják, hogy az elkészült könyveket megvásárolják, elmennek a találkozókra, vállalják annak költségeit, ami nem kevés. A rendezőknek megtiszteltetés, a városuk odafigyel az eseményre.

Megalakult 2001-ben...

Magyar Miniatűr és Bibliofil Könyvészek Társasága
Hungarian Miniature & Bibliophil Book Society, Inc.

A társaság székhelye: 5600 Békéscsaba, Bánát u. 59.
Tel/fax: 66 527-160. E-mail: typografika@globonet.hu

A társaság önkéntesen létrehozott, önkormányzati elven működő társadalmi szervezet, jogi személy.

A társaság céljai és feladata: Célja a magyar mini és bibliofil könyvkiadás és -gyártás Békéscsabai székhellyel. Ezáltal emléket is állít a Kner- és Tevan-családoknak, akik nemcsak nyomdaalapítók, hanem irodalom- és művészetpártolók is voltak.